

lovaného. Podle § 914 obč. zák. nelze při výkladu smluv lpěti na slovném znění výrazu, nýbrž jest vyšetřiti úmysl stran a jest smlouvě rozuměti tak, jak toho žádá obyčej poctivého obchodu. V souzené věci jde o pohledávku vzniklou prodejem ujednaným mezi obchodníkem a odběratelem zboží. I když dnes panuje hospodářská krise, kdy obchod vázne a kdy se obchodník nutí k dodávkám i na dlouhé lhůty platební, nelze si přece mysliti, že by se firma »R . . .« zboží poměrně brzy opotřebitelného a ceny dosti značné zbavila tak, že by je dodala žalovanému jen za šestinu celé ceny, ponechávajíc zaplacení převážné části ceny úplné libovůli žalovaného, čímž by se stalo toto placení pro ni skoro bezcenné. Ustoupila-li firma »R . . .« žalovanému potud, že mu dovolila zaplatiti převážnou část kupní ceny »ve splátkách podle libovůle«, nelze tomu podle obyčeje poctivého obchodu rozuměti jinak, než že zákazník bude povinen, aby zboží, jehož užívání bylo mu již ponecháno, podle možnosti co nejdříve zaplatil. Tomu nasvědčuje také zmínka o splátkách, jež by byla zcela zbytečná, kdyby bylo placení zůstaveno naprosté libovůli zákazníkovi. Žalovaný, byv upomenut o zaplacení, se ani neodvolával na nyní tvrzené právo platiti podle libovůle, nýbrž poukázal jen na to, že placení celé částky není mu nyní možné, že však zaplatí dosti brzo (lístek ze dne 13. srpna 1933). Jde tudíž o slib splniti podle možnosti a podle § 904, třetí věty, obč. zák. jest v takovémto případě ponecháno soudci, aby podle slušnosti určil dobu plnění, a to po případě i do budoucna (ode dne vydání rozsudku prvního soudu). Ustanovení § 406 c. ř. s. není tomu na závadu, ježto § 904 obč. zák. nebyl jím ani znova upraven, ani změněn (srv. Neumannův Komentář k c. ř. s., str. 1262, Gl. U. n. ř. č. 3458). Žalovaný sám ve svém přednesu při ústním jednání ze dne 8. února 1935 udal, že by mohl splatiti nejvýše polovičku dosud dlužné jistiny během roku 1935 a zbytek v roce 1936. Tuto lhůtu pokládá i dovolací soud za slušnou se zřetelím na trvání závazku žalovaného a na jeho majetkové poměry ze spisů zřejmé. Měl proto první soud uznati žalovaného povinným zaplatiti žalujícímu spojitelně částku 528 Kč 30 h do 31. prosince 1935 a zbytek ve výši 529 Kč 30 h do 31. prosince 1936. Ježto však dotčené lhůty již dávno uplynuly a žalovanému musí býti podle § 409 c. ř. s. poskytnuta pariční lhůta, která se počíná teprve dnem po právní moci rozsudku, bylo rozsudky nižších soudů změněti tak, že žalovaný jest povinen zaplatiti celý zbytek jistiny do 14 dnů pod exekucí.

Čís. 16120.

Odpovědnost zaměstnavatele za úraz kočího.

K náradí ve smyslu § 1157 obč. zák. patří i postroje k zapřažení koní. Je-li poškození kočího v příčinné souvislosti s vadným stavem koňského postroje, odpovídá zaměstnavatel za škodu kočím z toho vzniklou. Zaměstnanci samému nelze přičítati spoluvinu proto, že neupozornil zaměstnavatele na vadnost pracovního náradí.

(Rozh. ze dne 20. května 1937, Rv I 445/37.)

Srv. rozh. č. 10298, 14132 Sb. n. s.

Nižší soudy uznaly důvodem po právu žalobní nárok na náhradu škody, již se žalující kočí, zaměstnaný u žalovaného, na zaměstnavateli domáhal.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Podle shodného přednesu sporných stran byl žalobce zaměstnán jako kočí až do dne úrazu, to jest do 9. března 1934. Žalovaný nařídil v ten den žalobci, aby jel s bryčkou do V., a žalobce utrpěl při této jízdě úraz zlomením nohy. Z toho tedy plyne, že žalobce utrpěl úraz při vykonávání služebního úkonu, jež mu žalovaný přikázal jako jeho zaměstnavatel. Nutno proto posuzovati souzenou věc podle § 1157 obč. zák. Podle uvedeného zákonného ustanovení byl žalovaný povinen upravit služební úkony žalobcovy a pečovati o náradí tak, aby žalobcův život a zdraví byly chráněny, pokud jest to podle povahy úkonu možné (rozh. č. 10298 Sb. n. s.). Náradím podle § 1157 obč. zák. jsou všechny předměty, jež jsou určeny k provádění pracovních úkonů (rozh. č. 14132 Sb. n. s.), tedy i postroje, jichž jest potřebí k zapřažení koní a k jízdě s nimi. Nižší soudy zjistily, že návojník byl částečně zpuchřelý a že se proto přetrhl při jízdě s kopce, že valachovi nalétla bryčka na nohy, že se otočil a chtěl utíkat domů, kdežto bryčka že jela na pravou stranu, a že proto byl žalobce stržen s vozu a poraněn. Je proto i správný závěr nižších soudů, že příčinou úrazu žalobcova byl vadný návojník. Bylo tudíž náradí, které žalovaný dal žalobci k provádění pracovních úkonů, v takovém stavu, že žalobcův život a zdraví nebyly chráněny. Žalovaný, opominuv péči podle § 1157 obč. zák. mu uloženou, nemůže namítati, že nevěděl o vadnosti návojníku. Jest věcí zaměstnavatelovou, aby náradí řádně prohlédl před započatím práce. Nerozhoduje proto, zda žalovaný o vadnosti postroje věděl, když ani netvrdil, že prohlédl postroj, než žalobci přikázal jeti do V. Poněvadž péče podle § 1157 obč. zák. jest uložena výhradně zaměstnavateli, nikoli zaměstnanci, jenž není povinen, aby zaměstnavatele upozorňoval na potřebu ochrany a vadnost pracovního náradí, nemůže býti ani na žalobcově straně spoluzavinění, když se jinak nedopustil žádného zavinění ani opominutí. Odvolací soud převzal zjištění prvního soudu, že návojník byl částečně zpuchřelý, a vychází také při právním posouzení z tohoto zjištění. Pokud rozsudek na druhé straně opakuje svědeckou výpověď Čeňka J., že návojník byl zpuchřelý a starý, činí tak jen, aby vyvrátil odvolací důvod nesprávného hodnocení důkazů, neplyne však z té části rozsudku, že by vycházel z předpokladu, že návojník byl zcela zpuchřelý. Odvolací soud nemusel projevit svůj názor o první eventualitě znaleckého posudku, jež vycházela z předpokladu, že návojník byl zcela zpuchřelý. Poněvadž jest souzenou věc posuzovati podle § 1157 obč. zák., jak bylo výše vyloženo, a nebylo sporné, že žalobce byl zaměstnancem žalovaného, nikoliv jeho manželky, není ani důvodná námitka nedostatku pasivní legitimace.